

اولویت ریسک پذیری و مدیریت ریسک در اجرای پروژه های عمرانی زیربنایی به روش BOT (مطالعه موردی پروژه راهسازی حرم تا حرم)

میلاذ رضوانیان^۱، حسین نعمتیان^۲، محسن طاهر نژاد^۳

۱- کارشناسی ارشد مهندسی و مدیریت ساخت دانشگاه آزاد واحد چالوس، miladrezvaniyan@gmail.com

۲- عضو هیئت علمی دانشگاه آزاد واحد چالوس گروه مهندسی عمران، Hnematiyan@gmail.com

۳- عضو هیئت علمی دانشگاه آزاد واحد چالوس گروه مهندسی عمران، mohsentahernezhad@gmail.com

چکیده

هدف از مدیریت ریسک پروژه، کاهش مخاطرات عدم دستیابی به اهداف پروژه و ذینفعان و شناسایی و انتفاع از موقعیت ها می باشد. خاصه آنکه مدیریت ریسک، تنظیم اولویت ها، اختصاص منابع و اجرای فرآیندها و دستورالعمل هایی که منجر به کاهش ریسک ها می گردند، را ارائه می دهد. در پروژه های زیربنایی کشور که در آنها از قراردادهای BOT استفاده می شود، مدیریت ریسک از دیدگاه شرکت پروژه، وام دهندگان، سهامداران و دیگر سرمایه گذاران از اهمیت خاصی برخوردار می باشد و طبعاً با ریسک های متعددی نیز مواجه خواهد شد، توسعه روشی جهت تشخیص و ارزیابی ریسکها در فاز ساختمان و نصب یک پروژه، ضروری به نظر رسیده و به مدیر پروژه در اختصاص منابع و زمان به ریسکهای با اهمیت بیشتر، کمک شایانی خواهد نمود. در این مقاله، سعی می شود تا با انجام مطالعات میدانی در پروژه زیربنایی راهسازی حرم تا حرم که به روش BOT می باشد، شناسایی تا پاسخ دهی به ریسک مورد بررسی و ارزیابی قرار بگیرد. در مرحله بعد با استفاده از نتایج پیمایش میدانی بدست آمده و با استفاده از تحلیل های آماری به تحلیل ریسک هدف زمان پرداخته شده و سپس به بررسی ریسک بحرانی هدف زمان پرداخته است. نتایج نشان می دهد ریسک هایی مختلفی می تواند باعث عدم موفقیت اینگونه پروژه ها گردد از جمله مهمترین آنها عبارتند از ریسک های اقتصادی و طراحی که با انجام اقداماتی نظیر تهیه جریان نقدی پروژه در ابتدای فاز ساخت و نصب و اخذ تعهد سهامداران و هیئت مدیره در التزام به پرداختها، برنامه ریزی تأمین منابع مالی از قبیل فاینانس خارجی، وامهای بلندمدت، فروش اوراق مشارکت، تهیه و ارائه مدارک پشتیبان برنامه زمانبندی، انتخاب واسطهها و عامل سوم جهت تأمین نیازمندیهای مورد نیاز، بکارگیری مهندسی و آنالیز ارزش، ارائه آموزشهای مدیریتی، بهره‌وری، انتخاب استاندارد، مشخصات فنی مطابق با اهداف پروژه توسط تیم خبرگان پروژه و ... با استفاده از فرآیند مدیریت ریسک در عملکرد اجرای پروژه های عمرانی زیربنایی به روش BOT، بهره وری در این پروژه ها به طور چشمگیری افزایش خواهد یافت.

واژه های کلیدی: اولویت بندی، مدیریت ریسک، پروژه عمرانی زیربنایی، روش BOT، مطالعه موردی.